

ዝነደቕካዮ ዝህ ምጽባቕ እምበር ምፍራሱ ንናይመን ረብሓ?

ሃገር፡ ወዲ ሰብን ዓለምን ከሰብ ዘለዉ ዘይትሸየጥ፡ ዘይትልወጥ፡ ዘይትልቃሕ፡ ዘይትካረ ናይ ኩሎም ዜጋታታ ዋንነት እያ። እንተዓቢራ ዝዓብሩላ፡ እንተበልጺጋ ዝበልጽጉላ፡ እንተ ተደፊራ ዝከላሸሉላ፡ እንተተወሪራ ዝዋግኡላ፡ መዕቆቢትን ጽላል ኩሎም እያ። ሃገር ከምቲ ሓንቲ ስድራቤት ገዝኣ ምስ ዝነቕዕ ዝጽግኑዋ፡ ሕብራ ሃሲሱ ዝቕብኡዋ፡ ማይ ከይልሑኽ ዝኸድኑዋ/ዝድብድቡዋ፡ ፍልሐ ወይ ቁንቁን ከይትንክፋ ዝፍዉሱዋ ኮምኡ ከንክን የድልያ። ህዝቢ ናይ ሓንቲ ሃገር ከም ሓንቲ ስድራ ቤት እንተወሰድናዮ ዝህ ናይዛ ስድራ ጸባብ ወይ ገፋሕ፡ ጽብቕቲ ወይ ክፍእቲ ክትከውን ትኸእል። ኣብ ኩርኳሕ ወይ ኣብ ሉሙጽ፡ ኣብ ዝበረኸ ወይ ለጠቕ ዝበለ ዝተደኮነት ክትከውን ትኸእል። እቶም ኣብኣ ዝነብሩ ስድራ ንመልክዓ ይኹን ነቀማምጥኣ፡ ንምግፍሓ ይኹን ምጽባባ፡ ወዘተ---፡ ዝተፈላለዩ ኣረኣኢያ ክህልዎም ንቡር እዮ። እቲ ዘይንቡር ግን ገለ ካብኡም ሙኽኑይ ብዘይኮነ ሓሳብ ነታ መንበሪቶም ዝኾነት ዝህ ንምፍራሳ ዝቕንኣላ ጎረቤት ዓዲምካ ከተቕሰላ ውዲት ምግባር እዮ።

ህዝብታት ምስ ሃገርም ዘለዎም ምትእስሳር ተመሳሳሊ ይኹን እምበር፡ ሓደ ዓይነት እዩ ኢልካ ዝዘረበሉ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ገለኤን ሃገራት፡ ሃገር ንክኾና ብዘሕ መስዋእቲ ዝተኸፍለን ስለ ዝኾና። ኣብ ከምዜን ዝኣመሰላ ሃገራት ዝነብሩ ሰባት ቀዳምነት ክህብዎ ዝግብኡም ጥዕና ሃገር ብኹሉ መዳያቱ ከውሕሱ ይግባእ። ደቂ ሰባት ብባህርያትና ሓደ ዓይነት ድሌት ስለ ዘይበልፍ፡ እቲ ኣብ ሃገሪይ እዚ ጎዲሉኒ (መሰል) እንብሎ ምስ ዋጋን ክብርን ሃገር ከመዛዘን ኢልካ ስለ ዘይሕሰብ፡ ኮሪኻ ነታ ደንበ ኩሉ ዝኾነት ሃገርካ ብማሕረሻ ኣይትተናቑሓን ኢካ። ብኻልእ ኣዘራርባ ነደኻ ጓና ዓዲምካ ንክትፈግኣ እምኒ ኣይትድርብዮላን ኢኻ።

ሃገርና ኤርትራ ከም ኩሉን ሃገራት ዓለም፡ ሃገር ንክትከውን ዘሕለፊቶ ታሪኽ ኣሎ ከንብል ንኸእል እኳ እንተኾና፡ ግን ካብ ዳርጋ ኣዝየን ኣዝየን ውሑዳት ገዲፍካ መዋዳድርቲ ዘይርከቦ ኣዝዩ ጽንኩር እምኸኣ ነዊሕን ተደጋጋምን ናይ ብዙሓት ሂወት ዝወሰደ ቃልሲ ምንባሩ ኣብ ታሪኽና ይኹን ታሪኽ ዓለምና ተመዝጊቡ እዮ። ታሪኽና እንታዩ ፍልዮነቱ ንዝብል ሕቶ ብኣና ብኤርትራውያን ቦቶም ኣውረሰቲ ክሕተት ዘይግብኣ፡ ግን ንካልኣት ሓተቲ መለስቲ ኮና ታሪኽና ከነፍልጦም ኣብ ኣእሙሮናን ኣእሙሮ ደቕናን ደቂደቕናን ቀዳማይ ቦታ ሂብና ክንቀርጾ ይግብኣና። ታሪኹ ዘይፈልጥ ወለዶ ዝኸዶ ጉዕዞ ጸልማት፡ ብዝኾነ ዝኸሰብ ምጂኑ ዘዛርብ ኣይኮነን። ንዘሎና ቅኑዕ ታሪኽ ብኹፉእ ሓሊፍና ኣብ ጽቡቕ ከምዝበጸሕና፡ ነቲ ጽቡቕ ክንዕቕቦ እንተዘይኪኢልና ኣብ ክፉእ ክንምለስ ከምንኸእል ንጹር ከይ ቆራረጽና፡ ከይ ኣጸባባቕና፡ ዝነበር ኣሉታውን ኣዎንታውን ከነዘንቱ ኣሎና። ታሪኽና ከም ብላጊስ ተጻሒፉ ብመደምሰስ ዝድምሰስ ኣይኮነን።ብደም ዝተሰነደ ስለ ዝኾነ።

ቕንዕናን ትንኩልናን፡ ቕንእን ሰሰዕትን፡ ምስ ደቂ ሰባት ዝተፈጥራ እያብ እየን። ነየነይተን ትሓሪ ግን ናይ ነብሲወከፍ ምርጫ እዮ። ህዝቢ ኤርትራ ብባህርያቱ ቅኑዕን ለዋህን እዮ።

ብዙሕ ጊዜ ብሰንኪ እዘን ክልተ ጠባያት ብጸላእቱ ተብዲሉ እዩ። ስነጥበባዊ በረኸት መንግስትኣብ “ **ጽቡቕ ግብረይ ካብ ኮነ ሰበባይ**” ትብል ተፈታዊትን ኣብታ ዝደረፈላ ጊዜ ንተግባራት ጃንዳ ትገልጽን፡ ንልውህናን ግርህናን ህዝብና ብልክዕ ትነግር ደርፊ ኩሉ ጊዜ ተዘካሪት ትገብራ። ከምቲ ኣብ ላዕሊ ጠቁሰዮ ዘሎኹ ነዩናይ ትምራጽ ግላዊ ኮይኑ፡ ኣብ ሰርናይ ክርዳድ ኣሎ ከም ዝበሃል፡ ካብ ብሉጽ ህዝቢውን ሕማቓት ጌጋ ዝመርጹ ስለ ዘይተሳእኑ፡ ካብ ውሽጥና እዚኣም ዓይነት ሰባት ንጎረቤት ሓግዙና ኢሎም ንሃገርና ከቅሱሉ ዘዕገርግሩ ኣለዉ። ኣብዚ ዝሓለፈ 29 ዓመታት ብሃይማኖትን፡ ዝተፈላለዩ መልክዓት ጸረ ሃገርና ክንቀሳቀሱን ክፈሸሉን ጸኒሖም እዮም። ቀጺሎም በውራጃውን ዓዳውን ኣግኣዝያናውን፡ ሕጂ ከኣ ጸረ **ኢደ ጅጋት ሳዋ** ጸለመን ፈሽራን ዝብልዎ ጠፊእዎም ኣሎ። ዝገብር ኑዲኡ ነይነግር ከም ዝበሃል ኣብ ናይ ዕሱባት መራኸቢ ብዙሃን ተገቲርካ ሳዋ ከነዕጽዎ ኢና። ኣነኳ ክትጅመር ከላ ተቋቋመያ ኔረ ዝሰምዓኒ ሲኢነ እምበር ዝበሃል ፈሽራታት፡ ንበሃሊኡ ውርደት፡ ንደቂ ሳዋ መስሓቕ፡ ንህዝብና ድማ ወዮም ዘድንቆም ዝነበሩ ግለት ምጂናም በሪሁሉ። ዝቐበጸን ዝሰኣንን ሓደ ከምዝበሃል እዞም ብሰንኪ ኩፉእ ተግባራቶም ንሕና ካብ ዘይንህልወላ ትፍረስ ዝብሉ ዘለዉ፡ ሃገር መን ኮይና እያም ክትፈርስ! ተጸባእቲ ቁጽሪ ኣጸብዕቲ፡ ሃገጽትን ተኻላከልተን ሚልዮናት።

ነባሪ ዝኸሪ ንሰማእታትና
ዓወት ንሓፋስ
ገብረንጉስ መስመር